

Delikāta problēma – kukainīši galvā ...

Šķiet, ka, dzīves līmenim uzlabojoties, problēma, ko atceramies vēl no savas bērnības – utis, ir palikusi pagātnē. Taču – sākoties skolas un bērnudārza sezonai, joprojām nereti jūtamies nepatīkami pārsteigti, ka... mans bērns dabūjis utis!? Pirmais, kas ir šādā situācijā jādara – ir jānomierinās, jo no utīm vēl neviens nav nomiris.

Tātad – problēma joprojām aktuāla. Uzskats, ka utis rodas no netīrības ir nepareizs. Ar pedikulozi jeb utīm var inficēties arī cilvēks, kurš ir īpaši tīrīgs. Inficēties var ikviens, neatkarīgi no dzimuma, vecuma un sociālās piederības. Tiek maldīgi uzskatīts, ka utis lec, lido vai ka tās izplata mājdzīvnieki – suņi un kaķi. Inficēšanās ar utīm galvenokārt notiek tiešā kontaktā galva-pret-galvu ar cilvēku, kas jau ir inficēts ar utīm.

Visbiežāk slimo bērni vecumā no 3 līdz 10 gadiem, jo šajā vecumā bērni nereti pulcējas mazākos vai lielākos kolektīvos, kā arī rotaļas un darbība parasti notiek ļoti ciešā saskarē citam ar citu.

Utis ir sīki kukainīši bez spārniem. Viņām svarīgas ir divas lietas – asinis un mati. No asinīm utis, kā jau parazīti asinssūcēji, pārtiek, bet mati svarīgi, lai uz tiem piestiprinātu savas oliņas - gnīdas. Dienakts laikā tiek izdētas 7- 8 oliņas, no kurām pēc nedēļas izšķīlušas jaunas utis, kuras izaug vidēji 2-3 nedēļu laikā. Galva niez ne tikai kukaiņu kustības dēļ – tās pārvietojas pa galvu tad, kad gribas ēst, bet arī tādēļ, ka, utīm barojoties ar cilvēka asinīm, nereti koduma vietās veidojas kairinājums un rodas nieze. Ja utis neiznīdē un nieze ieilgst, galvas matainajā daļā un uz kakla var veidoties stipri sakasījumi, kam var pievienoties arī sekundāra infekcija.

Pedikulozes ārstēšanā lieto speciālus, šim nolūkam paredzētus šampūnus, jo ar parasto šampūnu utis izmazgāt nevar un pašas no sevis arī nekur nepazudīs. Tos var iegādāties aptiekās bez receptes. Ar šiem līdzekļiem mājas apstākļos apstrādā matus un galvas ādu apbilstoši pamācībai. Matus kārtīgi izķemmē, bet gnīdas - izvelk. Tās ar ķemmi nevar izķemmēt. Pēc nedēļas vēlams vēlreiz izmazgāt matus ar pretutu šampūnu, jo, iespējams, visas gnīdas nav gājušas bojā. Atcerieties, ka noteikti jānomaina svaiga gultas veļa – īpaši spilvendrāna, kā arī cepures, matu gumijas, jānotīra ķemmes un matu suku.

Pārbaudiet visus ģimenes locekļus, jo īpaši, ja ģimenē ir vairāki bērni. No inficēšanās ar pedikulozi nav pasargāts neviens no mums. Braucot sabiedriskajā transportā, to varam iegūt tieša kontakta ceļā.

Lai mazinātu inficēšanās risku, gan pirmsskolas iestādēs, gan skolās, gan vecākiem ir jāveic bērnu regulāras profilaktiskas apskates. Izskaidrojiet saviem bērniem, kādēļ ķemme ir katra cilvēka personīgais higiēnas piederums.

Izmantotie avoti:

Žurnāls "Mans mazais" – izdevniecība Žurnāls Santa ; septembris 2014(56. – 57. lpp.)

http://www.euroaptieka.lv/lv/articles/mate_un_berns/berna_veseliba/delikata_problema_kukainisi_galva